

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 2 czerwca 2022 r.

PS-Pi.431.1.4.2022.3

Pani
Maria Nowak
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Główna 16
64-412 Chrzypsko Wielkie

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 11 do 29 kwietnia 2022 r. kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji i przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń 19 maja 2022 r.

Ileokroć w niniejszym piśmie użyto wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Wójt Gminy Chrzypsko Wielkie upoważnił kierownika i pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut uchwalony Uchwałą Nr VIII/45/2019 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 5 czerwca 2019 r. i Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzypsku Wielkim wprowadzony Zarządzeniem Nr 7/2009 Kierownika Ośrodka z dnia 22 czerwca 2009 r.

Gmina Chrzypsko Wielkie posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2025 przyjętą Uchwałą Nr XVI/102/2019 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 20 grudnia 2019 r., co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Za koordynowanie i monitorowanie realizacji strategii odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej, zobligowany do sporządzania oceny skuteczności polityki społecznej przedstawianej Wójtowi i Radzie Gminy, co jest zgodne z art. 110 ust. 4 ww. ustawy. Strategia zawiera wszystkie elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej i przedstawiana na sesji Rady Gminy do dnia 30 kwietnia.

Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Liczba ludności Gminy w kontrolowanym okresie wynosiła średnio 3335 osób i na 1 pracownika socjalnego przypadało średnio 1668 mieszkańców, co jest zgodne ze wskaźnikiem określonym w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców.

Pracownicy socjalni wykonując pracę w terenie posługują się legitymacjami służbowymi zgodnymi ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893).

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w art. 116 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U z 2007 r., poz. 320) i zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach.

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Dwie osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania posiadają kwalifikacje zawodowe zgodne z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.), w tym 1 osoba również w zakresie stażu.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy. Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr IV/14/2015 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 16 lutego 2015 r., a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ww. rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem 1 przypadku.

Planowano pracę socjalną, w tym w 1 przypadku (dot. osoby bezdomnej) w formie kontraktu socjalnego. W przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin, dokonywano zmiany decyzji, z wyłączeniem 1 przypadku w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, opisanego poniżej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych, co jest niezgodne z art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, który określa zatrudnienie pracowników socjalnych w ośrodku pomocy społecznej w liczbie nie mniejszej niż 3.

W 3 przypadkach przyznano zasiłek okresowy z naruszeniem art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej stanowiącego, że świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, poczynając od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie wskazano miejsca świadczenia usług, co jest niezgodne z art. 50 ust. 5 ustawy, który stanowi, że ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 1 przypadku, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone poza miejscem zamieszkania świadczeniobiorcy, ale nie w ośrodku wsparcia w rozumieniu ustawy, co jest niezgodne z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, stanowiącym, że do zadań zleconych gminie należy świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

Ponadto, osoby świadczące ww. usługi poza miejscem zamieszkania nie zostały zweryfikowane przez OPS w zakresie kwalifikacji zawodowych, a pozostałych osób nie zweryfikowano w zakresie stażu pracy w jednostkach wymienionych w ww. rozporządzeniu w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W tym przypadku porzeczono na informacji udzielonej przez realizatora usług podczas rozmowy kwalifikacyjnej i informacjach zawartych w formularzach ofertowych.

W 1 przypadku przyznano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi na podstawie dokumentacji, która nie potwierdzała uprawnień do przyznania ww. świadczenia, co stanowi naruszenie art. 107 ust. 5 d ustawy o pomocy społecznej. O ile w tym przypadku zasadne było przyznanie specjalistycznych usług opiekuńczych, to na podstawie zebranego materiału dowodowego nie uprawniało do przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 1 przypadku, w sytuacji zmiany sytuacji dochodowej mającej wpływ na odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nie dokonano zmiany decyzji w ww. zakresie. Narusza to art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

W 1 przypadku, na skutek błędnie przyjętego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, naliczono odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze niezgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Stwierdzono uchybienia w zakresie postępowania administracyjnego, w tym w zakresie zasiłków stałych, zasiłków celowych i celowych specjalnych-brak uzasadnienia prawnego, a w zakresie zasiłków okresowych uogólniono uzasadnienie faktyczne.

W większości decyzji wydanych na podstawie art. 108 K.p.a. nie wskazano i nie uzasadniono nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W kilkunastu przypadkach stwierdzono błędy w podstawach prawnych decyzji.

W kilku przypadkach przywołano nieaktualne w dniu wydania decyzji publikatory aktów prawnych lub przepisy nieadekwatne do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia decyzji.

W 2 przypadkach w decyzji przyznającej świadczenie bezzasadnie przywołano art. 163 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Powyższe uchybienia stanowią naruszenie art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Podjąć działania mające na celu zatrudnienie w Ośrodku nie mniej niż 3 pracowników socjalnych, zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Przyznawać świadczenia zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.
3. Wskazywać miejsce świadczonych usług w decyzjach przyznających usługi opiekuńcze, zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
4. Przyznawać i realizować w miejscu zamieszkania uprawnionych świadczeniobiorców specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.
5. Ustalać odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
6. Zachować szczególną staranność przy ustalaniu sytuacji życiowej klientów, z uwzględnieniem wszystkich zapisów art. 107 ustawy o pomocy społecznej.
7. Zatrudniać do realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi osoby posiadające kwalifikacje zawodowe i staż pracy, zgodnie z § 3 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
8. Dokonywać zmiany decyzji w przypadku zmiany sytuacji dochodowej, mającej wpływ na przyznanie świadczeń, zgodnie z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

9. Wydawać decyzje zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem wszystkich elementów i zachowaniem szczególnej staranności. Przywoływać przepisy adekwatnie do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia decyzji.

10. Wskazywać informację o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności w decyzjach wydanych w trybie art. 108 K.p.a. wraz z uzasadnieniem nadania ww. trybu.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł. Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Rada Gminy Chrzypsko Wielkie

Dokument do BIP przygotowała
Monika Pieprz
18.07.2022 r.